

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dnem 17.04.2024
Nejvyšší správní soud
v Brně dne 24.04.2024

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Faisala Husseiniho a Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **CHAPS spol. s r. o.**, Bráfova 1617/21, Brno, zast. advokátem Mgr. Štěpánem Schenkem, Vodičkova 710/31, Praha 1 – Nové Město, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, Pplk. Sochora 27, Praha 7 – Holešovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **David Koňářík**, Za Mlýnem 1724, Hostivice, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného označeným jako opatření proti nečinnosti ze dne 25. 5. 2021, čj. UOOU-00974/21-16, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2023, čj. 15 A 68/2021-104,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2023, čj. 15 A 68/2021-104, **se ruší** a věc **se vrací** městskému soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Osoba zúčastněná na řízení (*žadatel*) požádala žalobkyni, společnost CHAPS, podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (*InfZ*), o poskytnutí jízdních řádů linkové dopravy ve formátu JDF, které předávají dopravci do systému CIS JŘ (Celostátní informační systém o jízdních řádech), mj. *originálních ID zastávek a rozlišení označků* formou on-line přístupu. Žalobkyně tuto žádost nevyřídila. Proto podal žadatel proti postupu žalobkyně stížnost dle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ. Tuto stížnost žalobkyně opět nevyřídila a ani v zákonné lhůtě nepostoupila nadřízenému orgánu podle § 16a odst. 5 InfZ. Žadatel tak požádal žalovaný úřad o uplatnění opatření proti nečinnosti žalobkyně. O té rozhodl žalovaný shora nadepsaným opatřením proti nečinnosti podle § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu tak, že žalobkyni přikázal, aby postupovala podle § 16a odst. 5 InfZ, tedy aby do sedmi dnů od jeho doručení vyřídila žadatelovu žádost, a to buď tak, že ji vyřídí (vyhoví jí, nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti), nebo tak, že stížnost postoupí žalovanému.

[2] Svůj postup (nekonání) žalobkyně odůvodňuje tím, že dle svého názoru není povinným subjektem dle InfZ, a žalovaný tak není jejím nadřízeným orgánem ve smyslu tohoto zákona. Proto také podala k městskému soudu žalobu. Prvotně ji koncipovala jako žalobu proti rozhodnutí

žalovaného; při jednání soudu navrhl, aby soud připustil její změnu, a to na žalobu na ochranu proti nezákonnému zásahu žalovaného.

[3] Městský soud poté žalobu odmítl. Dospěl totiž k závěru, že žadatelem požadované informace (o originálních ID zastávek a rozlišení označků) spadají do rozsahu smlouvy o vedení celostátního informačního systému o jízdách v rámci (dále *smlouva*), kterou dne 27. 7. 2001 žalobkyně uzavřela s Ministerstvem dopravy (tehdy Ministerstvem dopravy a spojů), a je tedy povinnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ. Nadto zaujal městský soud právní názor, že žalobkyně je povinnou osobou – tzv. *veřejnou institucí* – podle InfZ i nad rámec uvedené smlouvy, neboť splňuje třetí, čtvrté a páté kritérium testu podle nálezu Ústavního soudu z 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06, *Letiště Praha*, a současně splňuje i podmínky podle nálezu Ústavního soudu z 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, *ČEZ*. Za této situace byl dle městského soudu žalovaný oprávněn vůči žalobkyni vydat napadené opatření proti nečinnosti. Byly tak splněny podmínky pro odmítnutí žaloby ve smyslu § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

Kasační stížnost

[4] Proti usnesení městského soudu podala žalobkyně (dále *stěžovatelka*) kasační stížnost.

[5] Stěžovatelka připomněla obsah nálezů *Letiště Praha* a *ČEZ*. Zejména s ohledem na nálezy *ČEZ* popírá, že by byla tzv. veřejnou institucí. Ostatně i NSS judikoval, že pro určení, zda lze obchodní společnost podřadit pod pojem veřejné instituce, je třeba, aby byla *kumulativně* splněna kritéria jak nálezu *ČEZ*, tak nálezu *Letiště Praha*. Soukromoprávní obchodní společnost, byť ze 100 % vlastněná státem či veřejnoprávní korporací, tedy musí naplňovat *všechna* dosud vymezená kritéria pro pojem veřejné instituce, pokud má být povinnou osobou podle InfZ. Nedostatek byť jediného takového znaku může legitimně znamenat, že posuzovaný subjekt nebude veřejnou institucí spadající pod režim InfZ. Stěžovatelka dále rozvíjela i svou argumentaci, že je ryze soukromoprávním subjektem – obchodní korporací – a není tak povinnou osobou dle InfZ. K této části stěžovatelčiných námitek však NSS konstatuje, že se jimi nebude z níže uvedených důvodů zabývat, neboť se ukázaly irelevantními.

[6] Stěžovatelka také neakceptuje, že by předmět žádosti o informace představoval součást plnění ze smlouvy. Naopak jde o informace z databáze, kterou si stěžovatelka vytvořila pro svou vlastní podnikatelskou činnost *nezávisle* na smluvním vztahu s orgánem veřejné moci – Ministerstvem dopravy. Sporné informace CIS JŘ ke své funkčnosti nepotřebuje a žádné orgány veřejné moci je stěžovatelce ani nepostupují, ani je do CIS JŘ nekládají. V tomto směru učinil městský soud neúplná skutková zjištění.

Vyjádření žalovaného

[7] Žalovaný se ztotožnil se závěry městského soudu. Je zřejmé, že stěžovatelka je subjektem s plnou informační povinností, neboť naplňuje znaky veřejné instituce dle kritérií nálezů Ústavního soudu; to proto, že u ní převažují znaky svědčící o veřejné povaze. Postačuje, aby takové znaky *převažovaly*, není třeba, aby byly naplněny všechny. O tom svědčí rozhodnutí Ústavního soudu i NSS. Povahou stěžovatelky se v minulosti přímo zabýval jak Ústavní soud, tak i NSS. Správnost závěrů žalovaného i městského soudu je možné podpořit odkazy na konkrétní rozsudky NSS.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Kasační stížnost **je důvodná.**

[9] NSS předesílá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah prezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. To nepochybně platí i o jednotlivých kasačních bodech. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti dostatečně specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá

pokračování

rozhodnutí krajského soudu (viz rozsudek NSS z 30. 6. 2016, čj. 8 As 25/2016 - 42, bod 14). Kasační stížnost je přitom opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu, a proto kasační námitky musí směřovat právě proti rozhodnutí krajského soudu a musí z nich být zřejmé, které závěry krajského soudu a z jakého důvodu stěžovatel považuje za nesprávné (rozsudek NSS z 24. 5. 2021, čj. 3 As 109/2019 - 21, bod 12). Uvedení konkrétních kasačních námitek nelze nahradit zopakováním žalobních bodů (rozsudek čj. 8 As 25/2016 - 42, bod 15). Chce-li stěžovatel dosáhnout podrobného přezkoumání právních závěrů krajského soudu, musí v kasační stížnosti formulovat, proti čemu v napadeném rozsudku (resp. obecně rozhodnutí) brojí, nikoliv pouze opakovat žalobní námitky (srov. rozsudek NSS z 27. 3. 2019, čj. 2 As 202/2018 - 55, body 9 a 10, včetně tam odkazované judikatury). Opakuje-li stěžovatel své žalobní námitky bez jakékoliv reakce na argumentaci krajského soudu, nejde o řádnou formulaci kasačních důvodů, neboť takto formulované kasační stížnosti jsou na hraně projednatelnosti a někdy se mohou octnout i za ní (rozsudek NSS z 29. 8. 2019, čj. 10 As 293/2017 - 44, bod 14).

[10] Výklad uvedený v bodě [9] NSS zmínil zejména proto, že text kasační stížnosti do značné míry opakuje argumenty, které stěžovatelka uvedla již v řízení před městským soudem. S těmito námitkami se městský soud vesměs dosti podrobně ve svém usnesení vypořádal. Smyslem řízení o kasační stížnosti není, aby se účastníku řízení dostalo „lepšího“ či jinak zopakovaného odůvodnění rozhodnutí krajského (městského) soudu. Kasačními námitkami se tedy NSS zabývá v míře podrobnosti, jaká souvisí s jejich konkrétní podobou. To vše NSS uvádí při vědomí toho, že argumentace obsažená v kasační stížnosti nebude z povahy věci nijak novátorská – ostatně v kasačním řízení nelze v zásadě řešit jiné otázky, než které byly předmětem řízení už u krajského soudu (usnesení NSS z 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019 - 63, č. 4051/2020 Sb. NSS, bod 7).

[11] Stejně jako v řízení před městským soudem i v kasační stížnosti stěžovatelka namítá především to, že není *veřejnou institucí* dle § 2 odst. 1 InfZ. Dále pak uvádí, že předmět žádosti o informace nepředstavuje součást plnění ze smlouvy, a že k této otázce městský soud navíc učinil nesprávná skutková zjištění, mj. i proto, že neprovedl všechny navržené důkazy (srov. bod [6]). Jak již NSS uvedl, tou částí argumentace, která se týká postavení stěžovatelky jakožto veřejné instituce z obecného hlediska, tedy bez vazby na smlouvu, se nebude zabývat, neboť tato linie věci se ukázala být z pohledu posouzení případu nadbytečná.

[12] K tomu NSS připomíná, že se v rozsudku ze 7. 4. 2022, čj. 10 As 30/2022 - 43, zabýval žalobou stěžovatelky proti opatření žalovaného proti nečinnosti z 24. 3. 2021, č. j. UOOU-00974/21-11¹. Šlo o obdobné opatření jako nyní, které se týkalo téže žádosti o informace; rozdíl spočíval prakticky jen v tom, že předcházelo tomu opatření, které je nyní předmětem řízení. V rozsudku čj. 10 As 30/2022 - 43 přitom NSS v bodě 13 uvedl, že si je vědom judikatury, dle které je stěžovatelka veřejnou institucí, a tedy povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ, a to ve *vztahu k vedení celostátního informačního systému o jízdách rádech, kdy touto činností vykonává veřejnou správu namísto Ministerstva dopravy, kterým je k tomu pověřena; ministerstvo na ni při výkonu veřejné správy dohlíží a současně se jedná o činnost vykonávanou ve veřejném zájmu* (zde NSS odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze 7. 6. 2013, čj. 62 A 26/2012-129, č. 2979/2014 Sb. NSS). V bodech 14 a 15 pak NSS navázal tím, že vysvětlil rozdíly oproti dřívější judikatuře a zároveň vyslovil závazný právní názor. Jelikož jde o východisko i pro přezkum v nynější věci, připojuje NSS citaci vzpomínaných bodů rozsudku čj. 10 As 30/2022 - 43:

„Nyní projednávaná věc je odlišná v tom, že za stávajícího skutkového stavu nelze posoudit, zda sporné informace mají vztah k předmětu smlouvy, kterou ministerstvo pověřilo stěžovatelku vedením CIS JŘ. Městský soud tuto smlouvu neprovedl k důkazu, v důsledku toho nedostatečně zjistil skutkový stav a za této situace pochopitelně nelze dospět ani k jakýmkoli právním závěrům. [...] V dalším řízení si proto městský soud opatří danou smlouvu, provede ji k důkazu a učiní z ní příslušné skutkové a právní závěry. Následně

¹ Tímto rozsudkem NSS zrušil usnesení Městského soudu v Praze z 11. 1. 2022, čj. 11 A 112/2021-55, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pak posoudí, zda stěžovatelka je, či není povinným subjektem podle informačního zákona i ve vztahu k informacím ohledně originálních ID zastávek a rozlišení označnicků, a své závěry přezkoumatelně zdůvodní.“

[13] Z toho vyplývá, že městský soud se měl v dané věci důkazně zabývat právě smlouvou. Měl tedy zjistit, zda *originální ID zastávek a rozlišení označnicků* představuje součást plnění ze smlouvy. Od tohoto zjištění se pak měl odvíjet další postup a rozhodování městského soudu, včetně příslušných právních závěrů. Přestože se jednalo o odlišné řízení (sp. zn. 11 A 112/2021), šlo materiálně o stejnou věc a městský soud měl dle rozsudku čj. 10 As 30/2022 - 43 fakticky postupovat i ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 68/2021.

[14] K tomu NSS v návaznosti na zjištění městského soudu uvádí, že předmětem smlouvy (srov. bod [3]) týkající se CIS JŘ byla úprava podmínek, za nichž stěžovatelka vede pro potřeby veřejnosti příslušný informační systém. Jde o odraz úpravy obsažené v zákoně č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Ve znění účinném do 3. 10. 2017 stanovil § 17 odst. 1 zákona o silniční dopravě, že *dopravce ve veřejné linkové osobní dopravě předloží jízdní řád nebo jeho změnu ke schválení dopravnímu úřadu, nebo jedná-li se o mezinárodní linkovou osobní dopravu, Ministerstvu dopravy. Jedná-li se o společný jízdní řád více dopravců, musí na něm být uvedeno, které spoje každý z dopravců zabezpečuje. Dopravní úřad, nebo jedná-li se o mezinárodní linkovou osobní dopravu, Ministerstvo dopravy jízdní řád nebo jeho změnu schválí, splňuje-li náležitosti stanovené prováděcím předpisem. Příslušným ke schválení jízdního řádu nebo jeho změny je dopravní úřad příslušný k rozhodování o udělení licence. Podle § 17 odst. 2 téhož zákona a v témže znění schválený jízdní řád postoupí dopravní úřad Ministerstvu dopravy, které vede pro potřeby veřejnosti celostátní informační systém o jízdních rádech. Ministerstvo dopravy může vedením tohoto systému pověřit právníckou osobu. Ustanovení § 17 odst. 1 s účinností od 4. 10. 2017 upravuje, byť stručněji, z hlediska sporu prakticky totéž: *Schválený jízdní řád postoupí dopravní úřad Ministerstvu dopravy, které vede pro potřeby veřejnosti celostátní informační systém o jízdních rádech. Ministerstvo dopravy může vedením tohoto systému pověřit právníckou osobu.**

[15] Není tedy pochyb, že stěžovatelku Ministerstvo dopravy pověřilo činností, kterou by za jiných okolností vykonávalo samo. Ostatně, jak již bylo naznačeno, judikatura opakovaně dospěla k závěru, že „*společnost CHAPS vystupuje v pozici orgánu státu, a to správního orgánu I. stupně, jež rozhodnutí bylo předmětem přezkumu žalovaného správního orgánu. Na společnost CHAPS byl na základě zákona přenesen výkon státní, resp. veřejné, správy, a to vedení celostátního informačního systému o jízdních rádech. V daném případě se jedná o výkon veřejné správy právníckou osobou soukromého práva (pravomoc), nikoliv o výkon subjektivních práv a povinností této právnícké osoby. Soudní řád správní za této situace společnosti CHAPS oprávnění podat kasační stížnost nepřiznává“*. Tento závěr NSS uvedl v usnesení z 27. 9. 2013, čj. 5 As 57/2013 - 16; kasační stížnost proti němu pak odmítl Ústavní soud usnesením z 15. 7. 2014, sp. zn. II. ÚS 3669/13. Na citované usnesení pátého senátu navázal NSS např. v usnesení z 19. 9. 2017, č. j. 7 As 274/2017 - 36 (viz bod 22). Rovněž ústavní stížnost proti usnesení sedmého senátu odmítl Ústavní soud pro zjevnou neopodstatněnost usnesením z 2. 5. 2019, sp. zn. III. ÚS 3133/17, v jehož bodě 19 Ústavní soud uvedl, že „*na stěžovatelku (na rozdíl od obchodní společnosti ČEZ, a. s.) byla v důsledku použití § 17 odst. 2 zákona o silniční dopravě, ve znění účinném do 3. 10. 2017 (nyní § 17 odst. 1) převedena (delegována) dílčí působnost orgánu veřejné správy. Přestože stěžovatelka v ústavní stížnosti předkládá vnitřně souvislou argumentaci směřující k závěru, že není veřejnou institucí podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, skutečnost, že vykonává dílčí (být i zcela okrajovou) působnost správního orgánu, relevantně nezpochybňuje“*.

[16] Je zjevné, že ve vztahu k vedení CIS JŘ je stěžovatelka veřejnou institucí. Zároveň městský soud detailně odůvodnil a vysvětlil (bod 23 napadeného usnesení), proč jsou *originální ID zastávek a rozlišení označnicků* součástí plnění podle smlouvy. K tomu stěžovatelka jen obecně uvádí, že tyto informace pocházejí z databáze, kterou si vytvořila pro svou podnikatelskou činnost nezávisle na smluvním vztahu s ministerstvem. Přitom „*hardwarové a softwarové nástroje pro zpracování dat před a po vložení do CIS JŘ jsou ve vlastnictví stěžovatelky včetně podpůrných databází“*. Stěžovatelka tedy jednak neuvádí, pro jakou jinou konkrétní činnost – zcela nezávislou na vedení CIS JŘ – si dané informace vytvořila či s nimi nakládá. Zároveň přinejmenším implicitně připouští, že tyto

pokračování

informace mají určitou spojitost s vedením CIS JŘ. Městský soud podrobně uvedl, proč má za to, že dané informace a databáze mohly být vytvořeny jen v souvislosti s povinnostmi vyplývajícími pro stěžovatelku ze smlouvy, neboť stěžovatelka takto zpracovávala data získaná od příslušných subjektů, které do CIS JŘ přes žalobkyní vytvořené rozhraní vkládaly údaje o jízdních řádech. Tyto údaje by tak bez CIS JŘ stěžovatelka nemohla zpracovávat; je přitom bez významu, zda *ID zastávek a rozlišení označků* jsou pojmy, které upravuje příslušná právní úprava, popř. zda tuto terminologii obsahuje smlouva. NSS připomíná, že stěžovatelka v kasační stížnosti ke vztahu požadovaných informací a CIS JŘ neuvedla nic nového nad rámec žalobních námitek (tato část kasační argumentace se tedy ocitá na samé hraně přípustnosti – srov. bod [9]) a zároveň nesděljuje, k čemu jinému než pro účely CIS JŘ požadované informace zpracovává. V tomto směru městský soud také zdůvodnil, proč nebude provádět další dokazování; pokud stěžovatelka tento postup nyní zpochybňuje, sama neuvádí, co konkrétního by mělo z neprovedených důkazů vyplynout (např. pro jaké účely slouží dané ID zastávek a rozlišení označků).

[17] V tomto směru lze přiměřeně podotknout, že dle rozsudku rozšířeného senátu NSS z 22. 10. 2014, čj. 8 As 55/2012 - 62, č. 3155/2015 Sb. NSS, „*povinnost povinných subjektů poskytovat informace se vztahuje na veškeré aspekty jejich činnosti, ať již mají povahu veřejné správy, anebo nikoli a ať již se dané informace týkají vlastního jádra činnosti daného povinného subjektu, anebo činnosti majících ve vztahu k jádrové činnosti toliko povahu činností doprovodných, servisních, provozních, přímo či nepřímo s ní souvisejících apod., přičemž vyloučeny z poskytování jsou z takto široce vymezeného rozsahu jen takové informace, na něž se vztahují omezení plynoucí ze zákona o svobodném přístupu k informacím či jiných zákonů jsoucích v tomto ohledu ve vztahu k zákonu o svobodném přístupu k informacím v poměru speciality*“ (bod 103; podtržení doplněno). Nadto disponuje-li povinný subjekt fakticky určitou informací, lze předpokládat, že se týká jeho působnosti (srov. rozsudky NSS z 22. 9. 2010, čj. 4 As 16/2010 - 61, 15. 10. 2015, čj. 6 As 38/2015 - 51, či ze 7. 5. 2009, č. j. 1 As 29/2009 - 59).

[18] Ačkoliv lze souhlasit, že přinejmenším z hlediska ekonomického je primárním posláním stěžovatelky podnikatelská činnost, nelze opomenout, že zastává rovněž společensky významnou veřejnou úlohu. Ve vztahu k vedení CIS JŘ je nepochybné, že stěžovatelka je povinným subjektem ve smyslu InfZ. Ostatně již dříve NSS (v bodě 23 rozsudku z 22. 6. 2016, čj. 4 As 67/2016 - 53), konkrétně k osobě stěžovatelky uvedl, že není „*rozhodující, že stěžovatel je soukromoprávní subjekt, obchodní korporace, jelikož zákon o svobodném přístupu k informacím se nevztahuje pouze na vrchnostenské pravomoci a orgány veřejné moci, ale i na subjekty s určitou veřejnou působností, kterou zde je zpracování údajů Celostátního informačního systému o jízdních řádech*“.

[19] Potud tedy NSS plně souhlasí s rozebíranými zjištěními a závěry městského soudu, kterým nemá co vytknout. Přesto však je nutné napadené usnesení zrušit. Je tomu tak proto, že městský soud předčasně ustal ve svých úvahách, resp. ze svých dosavadních skutkových zjištění a úvah nevyvodil logické a nutné závěry.

[20] Jde o to, že pokud má předmět žádosti vztah ke smlouvě a vedení CIS JŘ, nemůže být ÚOOÚ nadřízeným stěžovatelky dle § 16a odst. 4 InfZ ve spojení s § 20 odst. 5 InfZ, dle kterého *nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů*. V dané věci totiž nadřízený orgán dle § 178 správního řádu zjevně určit lze. Podle tohoto ustanovení se nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy rozumí *orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil*. Výkonem veřejné správy v daném rozsahu stěžovatelku pověřilo Ministerstvo dopravy. Ministerstvo dopravy je tak *nadřízeným správním orgánem* stěžovatelky ve vztahu k vedení CIS JŘ, a právě toto ministerstvo mělo rozhodovat o žadatelově stížnosti.

[21] Ze samotného napadeného opatření proti nečinnosti navíc plyne závěr žalovaného, že „*nadřízeným orgánem povinného subjektu je v této věci, jak judikatura dovodila, Ministerstvo dopravy, a to v části žádosti ve věci vedení celostátního informačního systému o jízdních řádech. Touto činností vykonává povinný*

subjekt veřejnou správu namísto Ministerstva dopravy. Ministerstvo dopravy vyřídilo žádost žadatele, jak již bylo zmiňováno, kromě žádosti týkající se požadavku na originální ID zastávek a rozlišení označnicků, které nejsou součástí smlouvy, kterou Ministerstvo dopravy s povinným subjektem uzavřelo. Z tohoto důvodu je nutno pro tuto část žádosti o informace aplikovat ustanovení § 20 odst. 5 [InfZ].“

[22] I žalovaný tedy vycházel z toho, že pokud se žádost týká „součástí smlouvy“, je nadřízeným správním orgánem stěžovatelky Ministerstvo dopravy. Prvotní předpoklad žalovaného, že požadavek na originální ID zastávek a rozlišení označnicků nespadá pod rozsah smlouvy, se však ukázal nesprávným.

[23] Za této situace měl městský soud žalobě vyhovět. Z moci úřední totiž měl přihlídnout k tomu, že žalovaný vůbec nebyl příslušný přijímat opatření v dané věci (byť účastníci řízení a žadatel ve smyslu závěrů uvedených v bodě [20] až [22] neargumentovali). V tomto směru měl postupovat přiměřeně dle závěrů judikatury NSS, podle které je soud „povinen z moci úřední přihlídnout k vadě řízení, která se vyznačuje tím, že správní orgán vydal takové rozhodnutí, které je procesním rámcem vztahujícím se ke konkrétní věci vyloučeno“ (Kocourek, T. In: Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 615, b. 5). Byť se tato judikatura týká primárně problematiky žalob proti rozhodnutím správních orgánů, je třeba její závěry přiměřeně uplatnit i na jiné typy řízení, zde právě na řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. NSS zde tak připomíná svůj rozsudek z 10. 5. 2017, čj. 2 As 163/2016 - 27, dle jehož bodu 15 „zrušení napadeného správního rozhodnutí z moci úřední předpokládá soudní řád správní pouze v případě nicotnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Judikatura Nejvyššího správního soudu však dovodila, že postup z moci úřední přichází v úvahu i u vad vyjmenovaných v § 76 odst. 1 s. ř. s. a žalobou výslovně nenapadených, pokud takové vady brání přezkumu v mezích žalobních bodů. Zrušení rozhodnutí bez ohledu na žalobní námitky je v těchto případech poněkud důsledkem toho, že vady jsou takového charakteru, že vylučují jiný postup a rozhodnutí soudu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS). V souzené věci žalovaný rozhodl způsobem, který mu zákon neumožňoval, což je vada tak zásadní, že brání jakémukoli přezkumu věcných důvodů, které žalovaného k vydání rozhodnutí vedly. Krajský soud byl proto povinen napadené rozhodnutí ex offio zrušit podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

[24] Jelikož se městský soud dopustil popsaného pochybení, nezbyvá než jeho usnesení zrušit dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. NSS k tomuto závěru dospěl po vyhodnocení toho, že předmět žádosti spadal pod rozsah smlouvy; z popsaných důvodů již nebylo třeba se zabývat argumentací stěžovatelky ani úvahami městského soudu o tom, zda stěžovatelka představuje povinný subjekt dle InfZ i nad rámec smlouvy, popř. úvahami souvisejícími (postavení stěžovatelky na trhu, ohrožení jejího obchodního tajemství apod.).

IV. Závěr a náklady řízení

[25] NSS tedy uzavírá, že kasační stížnost byla důvodná, proto zrušil rozhodnutí městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Městský soud v novém rozhodnutí rovněž rozhodne i o náhradě nákladů nynějšího kasačního řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2024

Michaela Bejčková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Alena Filipová